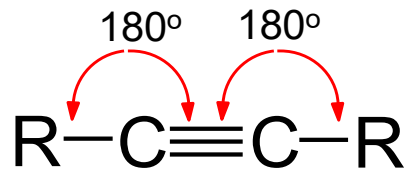
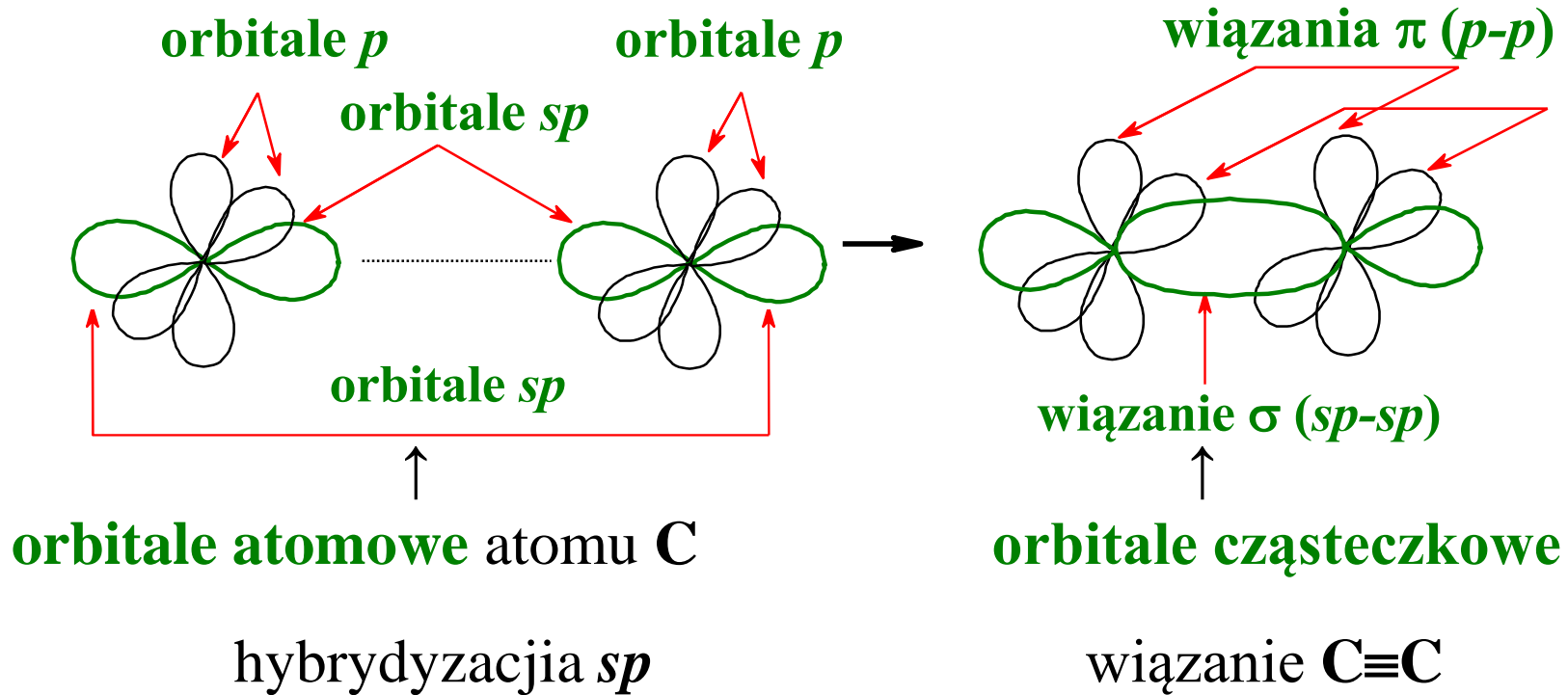
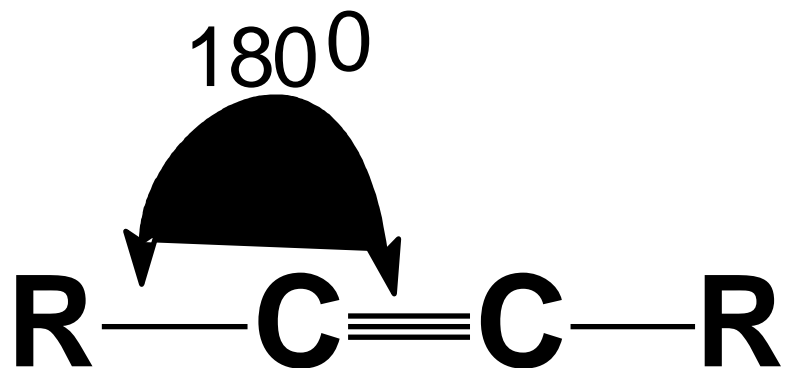

ALKINY

R: H, *alkil* lub *aryl*

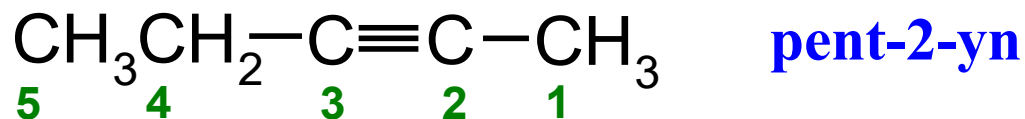
R: H; alkil; aryl

alkil = np. CH_3 , C_2H_4 , $(\text{CH}_3)_3\text{C}$

aryl = np. C_6H_5

Nomenklatura

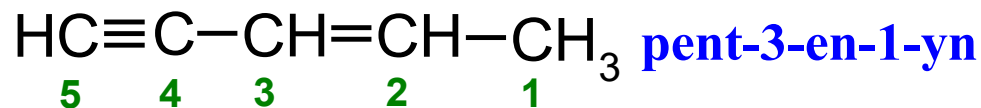
Nazwy *alkinów* tworzy się z nazw *alkanów* poprzez zamianę przyrostka „an” na „yn” lub „in” i umieszczenie *lokantu* przed przyrostkiem

W przypadku *enynów* – *węglowodorów* zawierających podwójne i potrójne wiązania – **nizsze lokanty** przypisuje się wiązaniom podwójnym

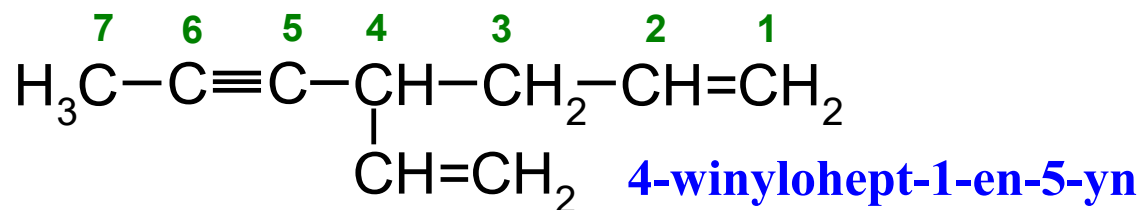

W innych przypadkach dobiera się najniższy lokant dla „en” lub „yn”, tak żeby **dobrać najniższy lokant**

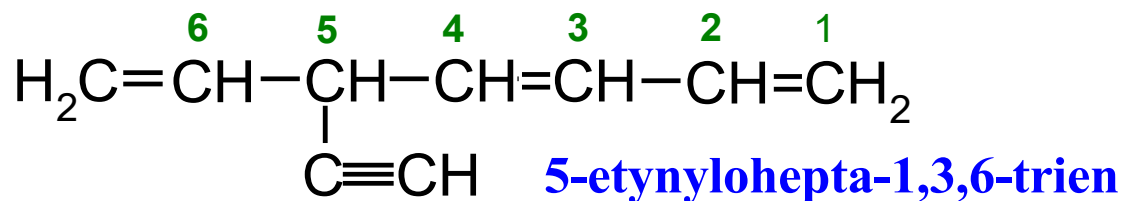

błędna numeracja

Można stosować znane nazwy skrótowe jak **winył** czy **allil**

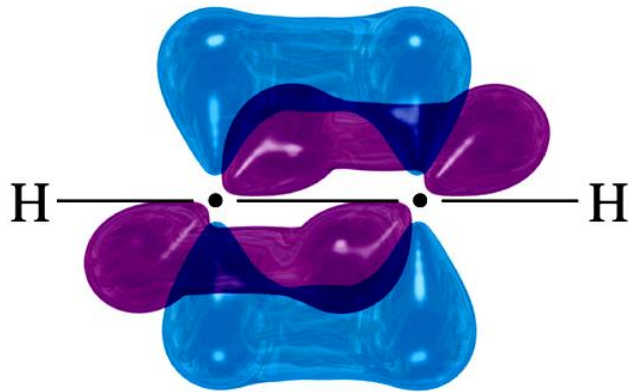
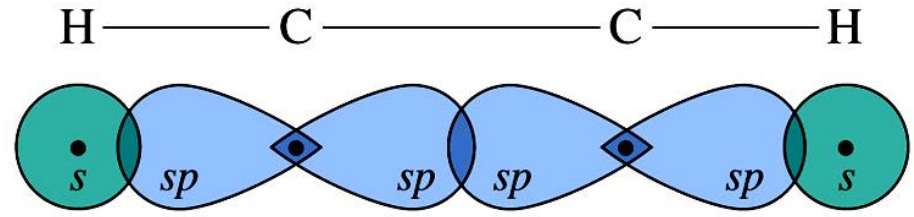
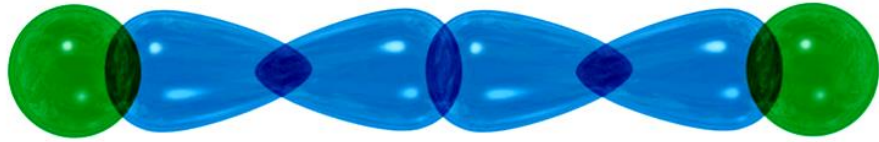
Reszta **HC≡C-** nosi nazwę **etynylu**

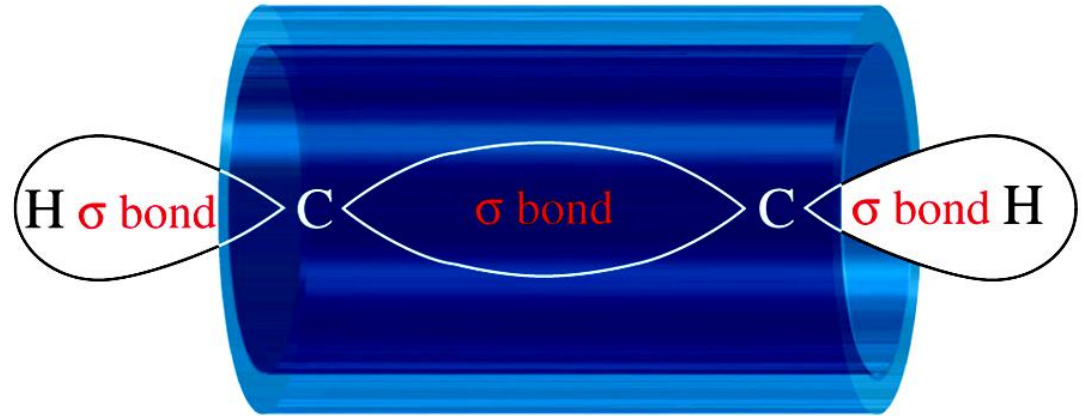
Nazewnictwo zwyczajowe

Acetylen

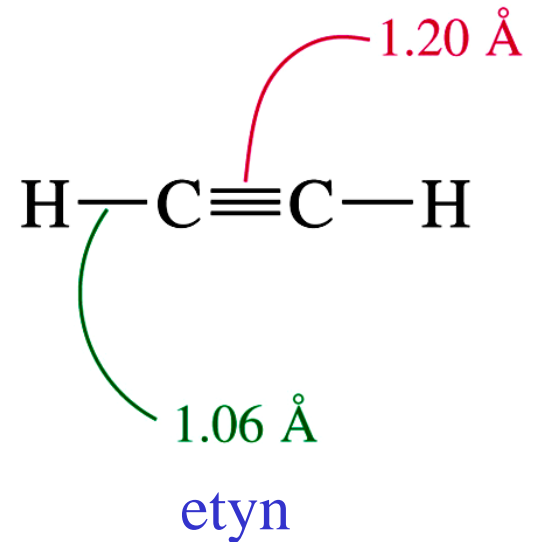
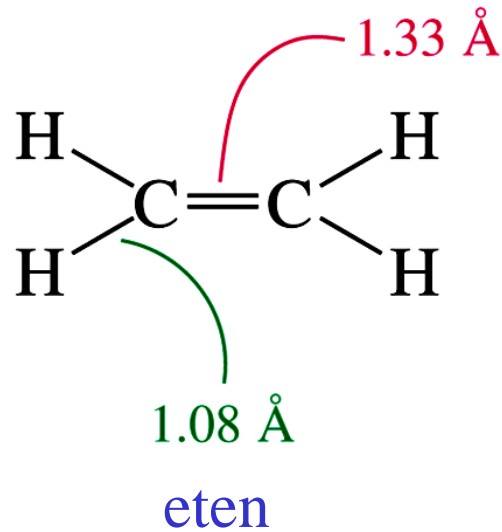
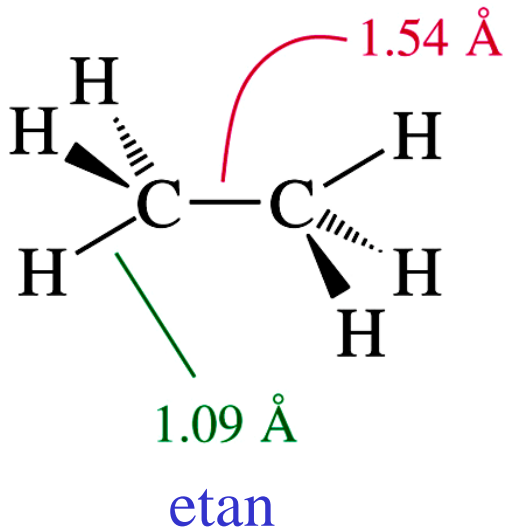

nałożenie orbitali p

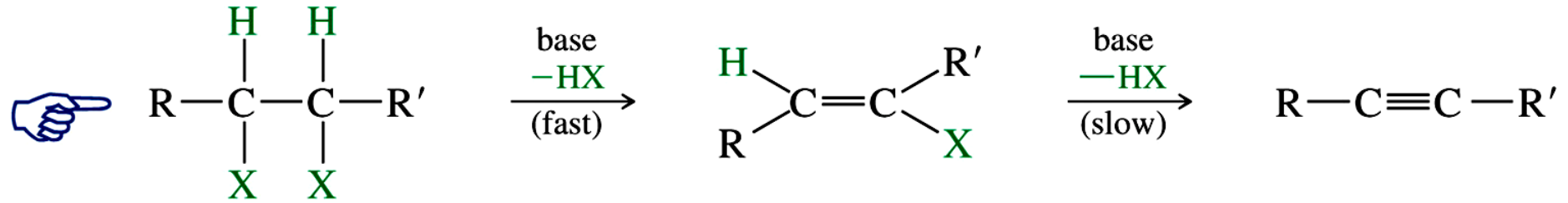

budowa cylindryczna

Etan, Eten, Etyn

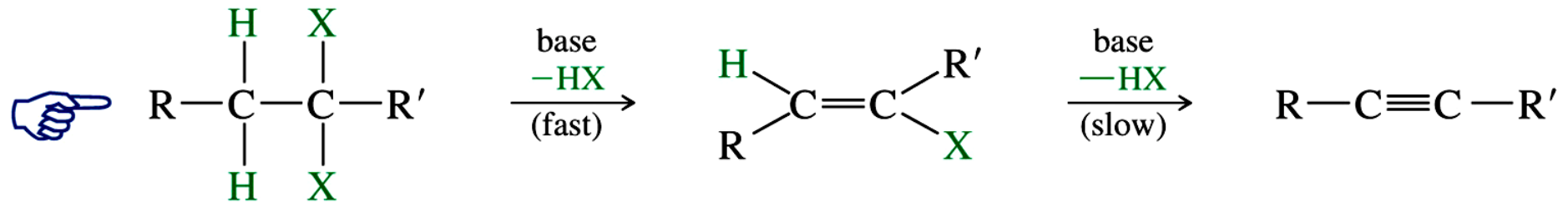
Synteza alkinów

halogenki wicynalne

halogenek winylu

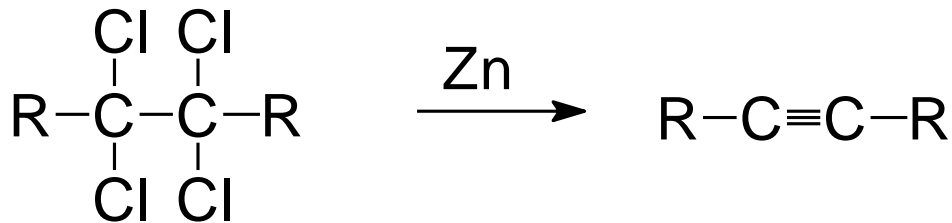
alkin

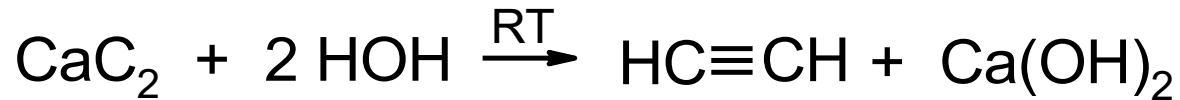
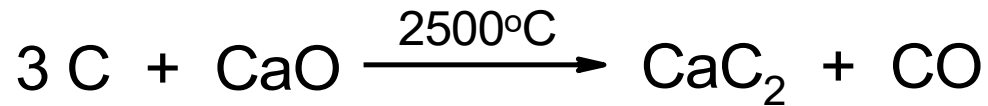

halogenki geminalne

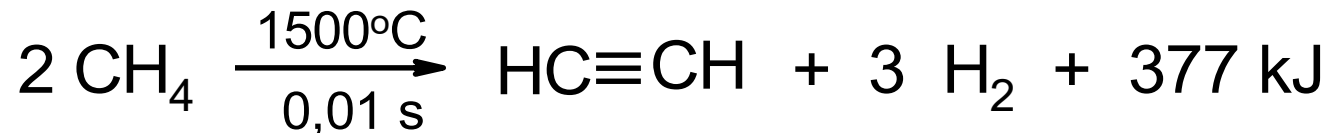
halogenek winylu

alkin

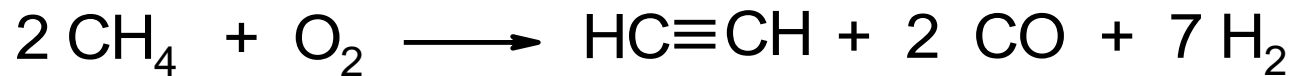

karbid

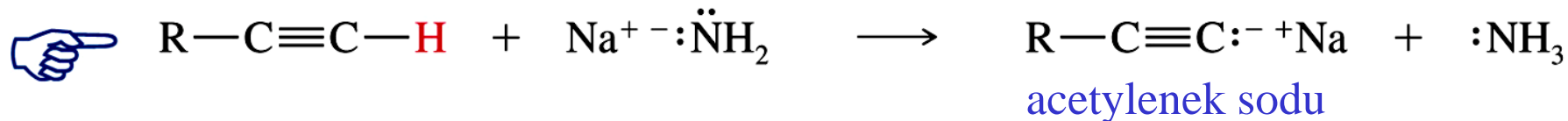
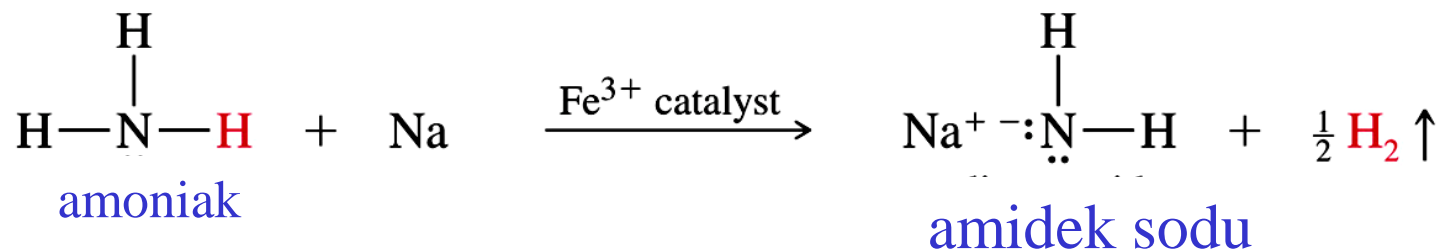

piroliza

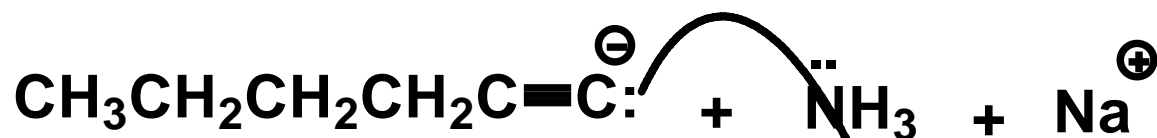
półspalanie

Acetylenki

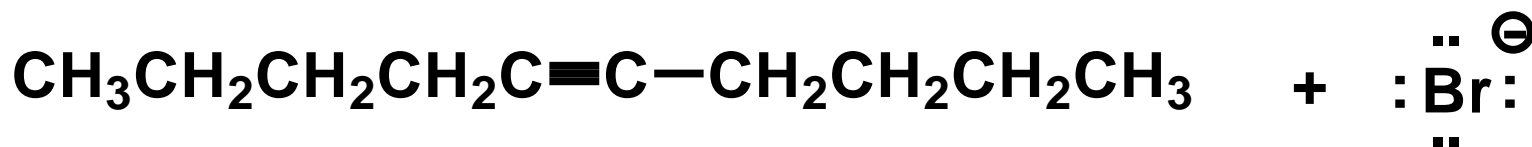

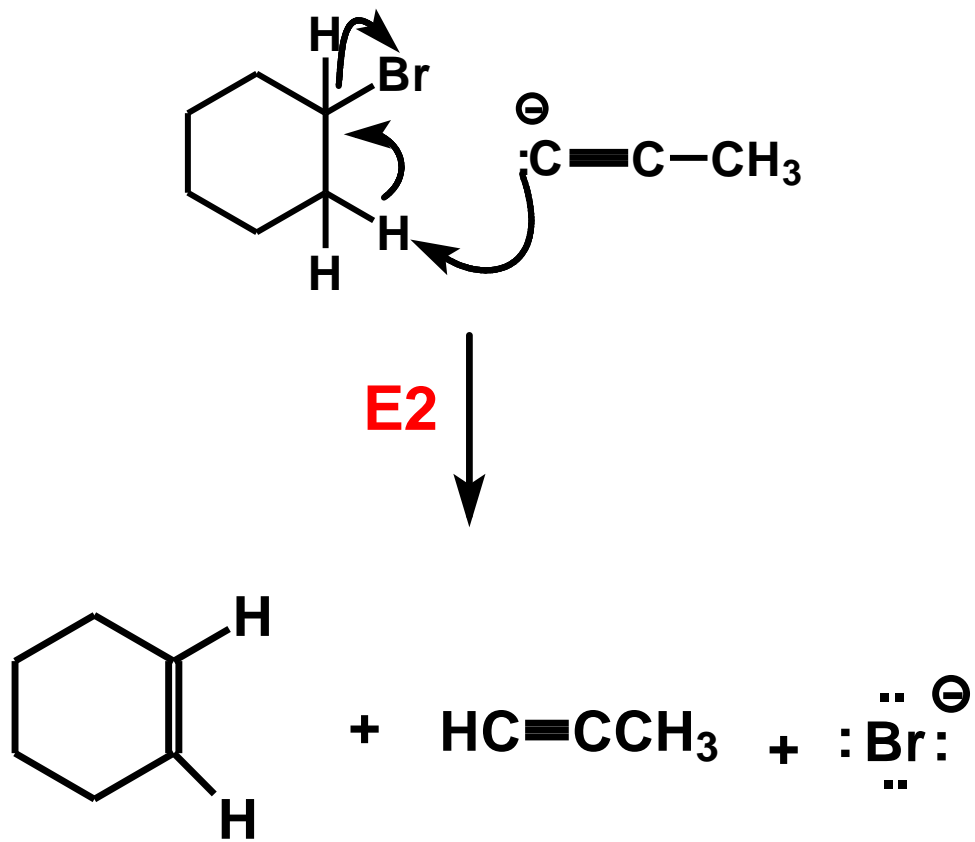
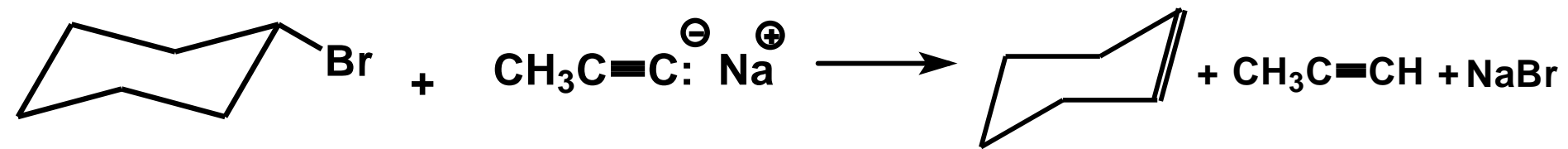

reakcja między kwasem i zasadą

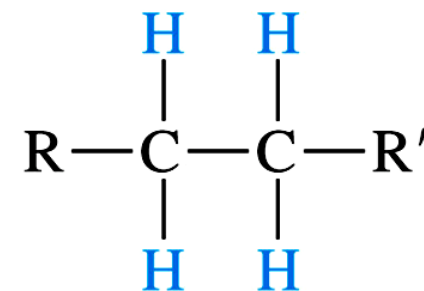
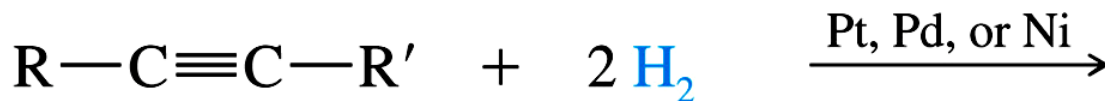

$\text{S}_{\text{N}}2$

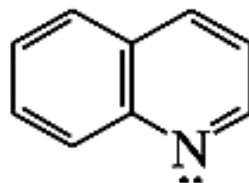
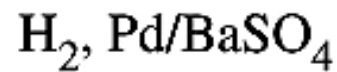

Redukcja alkinów

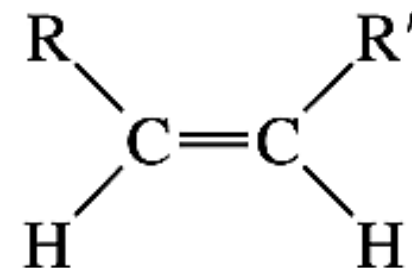
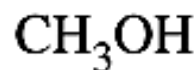

alkin

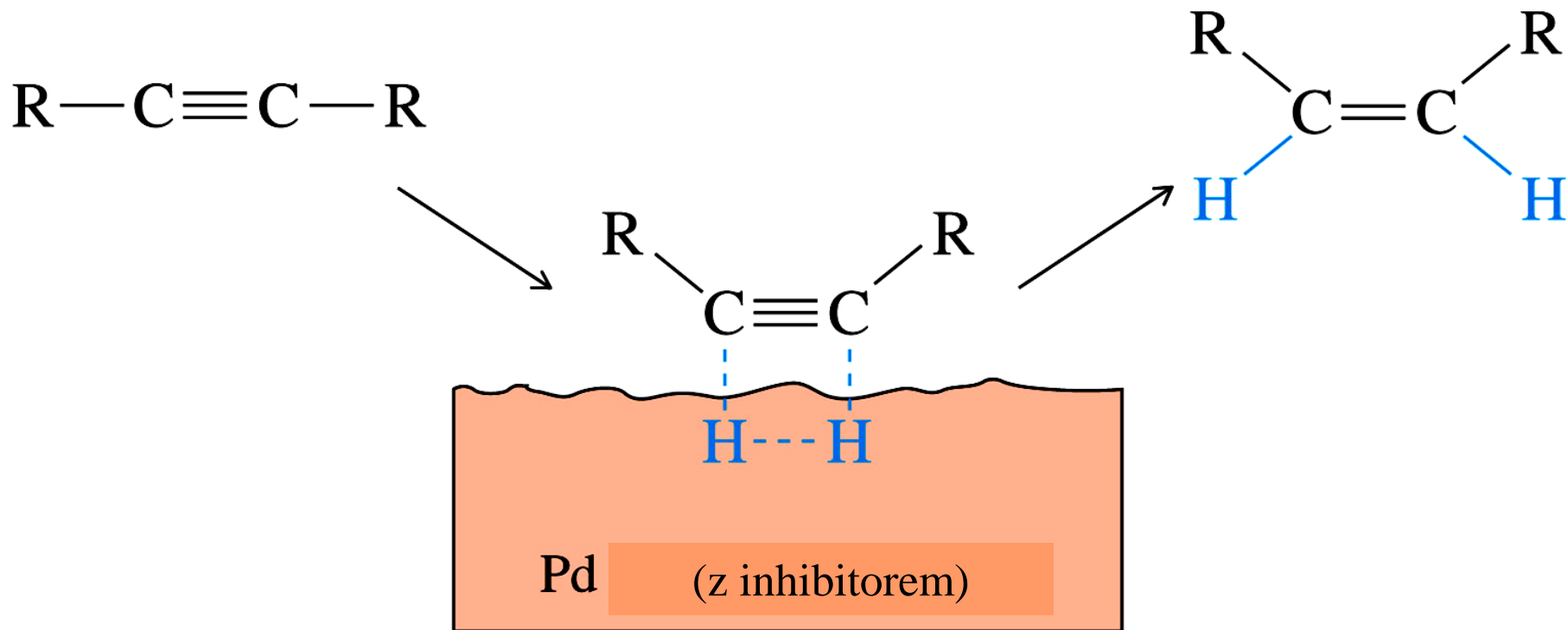

Chinolina

Katalizator Lindlara

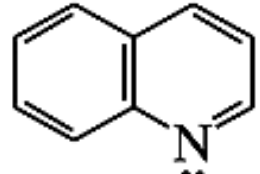
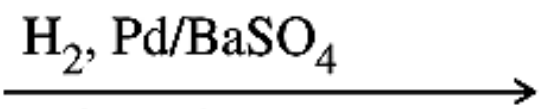
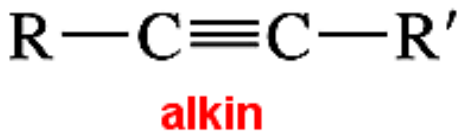

cis - alken

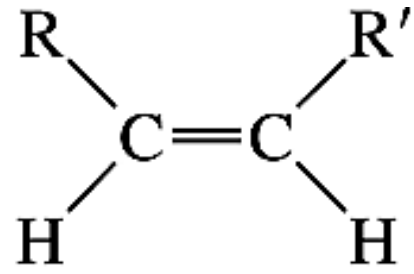
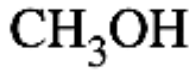
Wodorowanie alkinów na katalizatorze Lindlara daje zawsze *cis* alken

Reakcja biegnie na powierzchni katalizatora

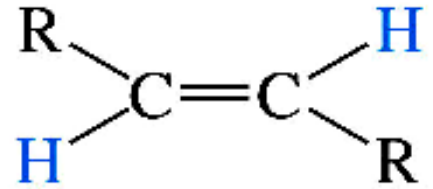
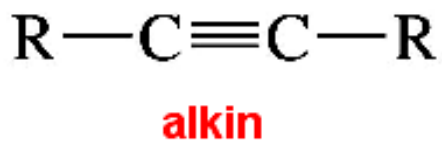

Chinolina

Katalizator Lindlara

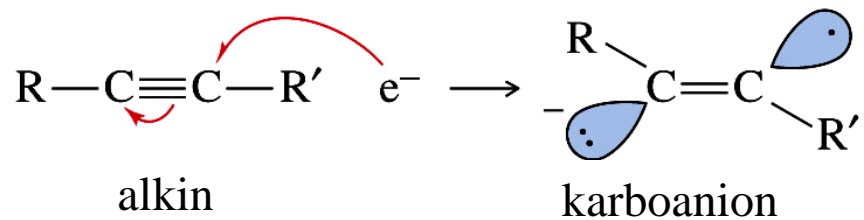

cis - alken

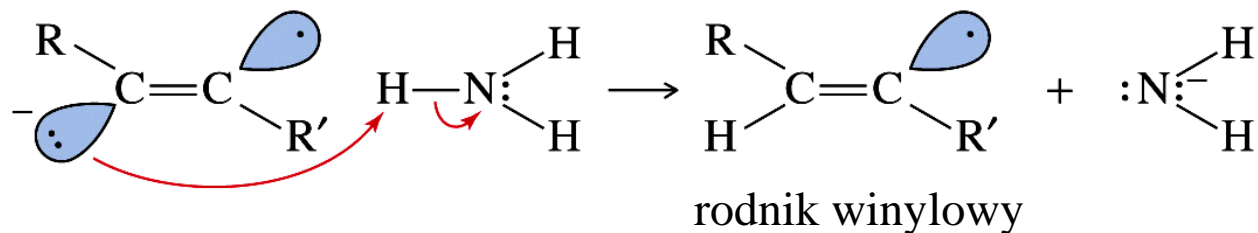

trans - alken

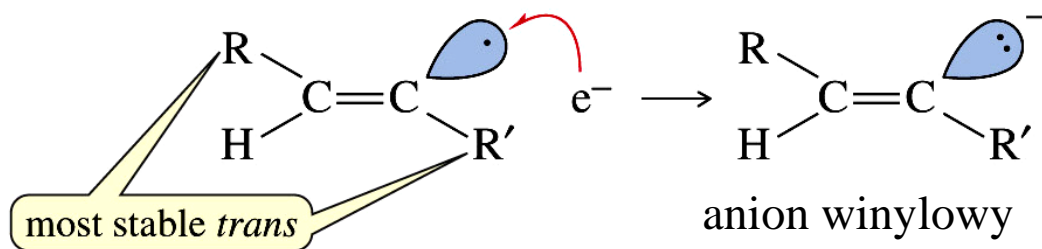
Etap 1. elektron przyłącza się do atomu C o hybrydyzacji sp

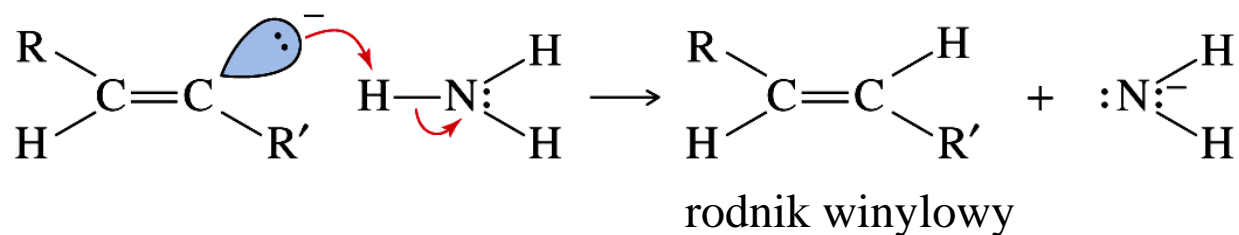
Etap 2. proton przyłącza się do karboanionu

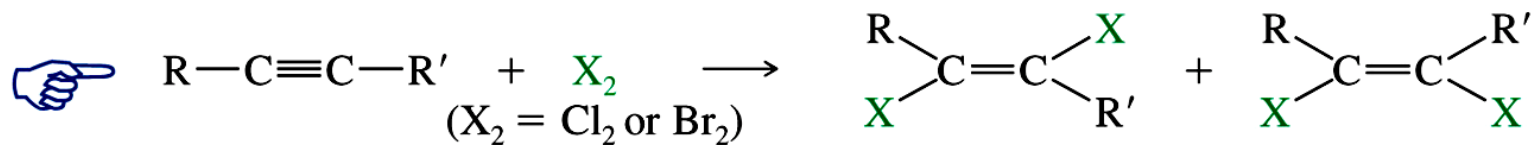
Etap 3. elektron przyłącza się do rodnika tworząc anion

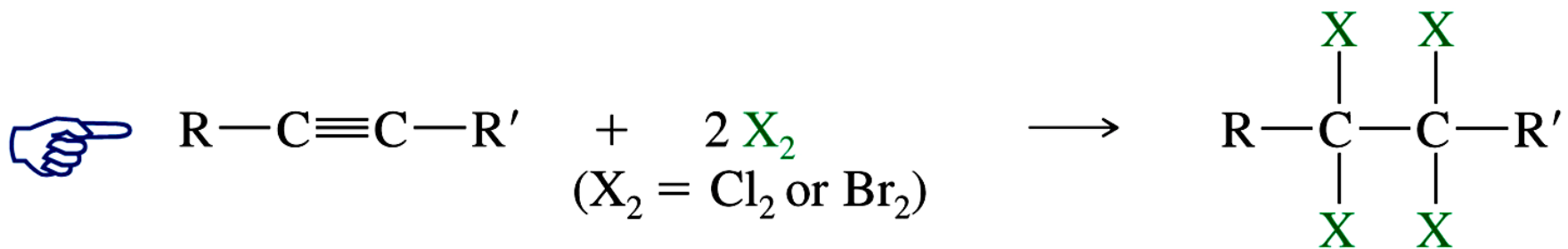
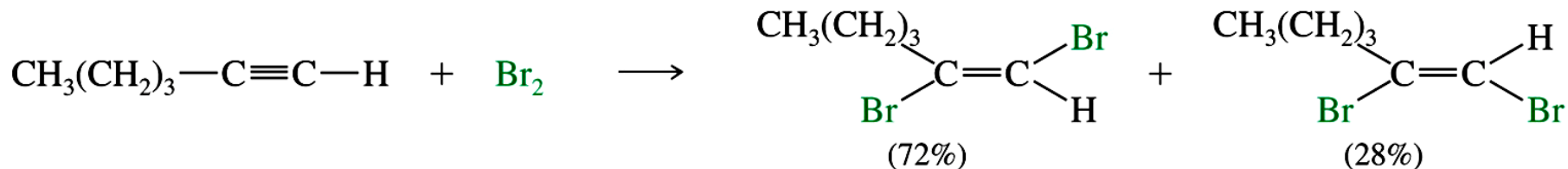
Etap 4. proton przyłącza się do anionu tworząc alken

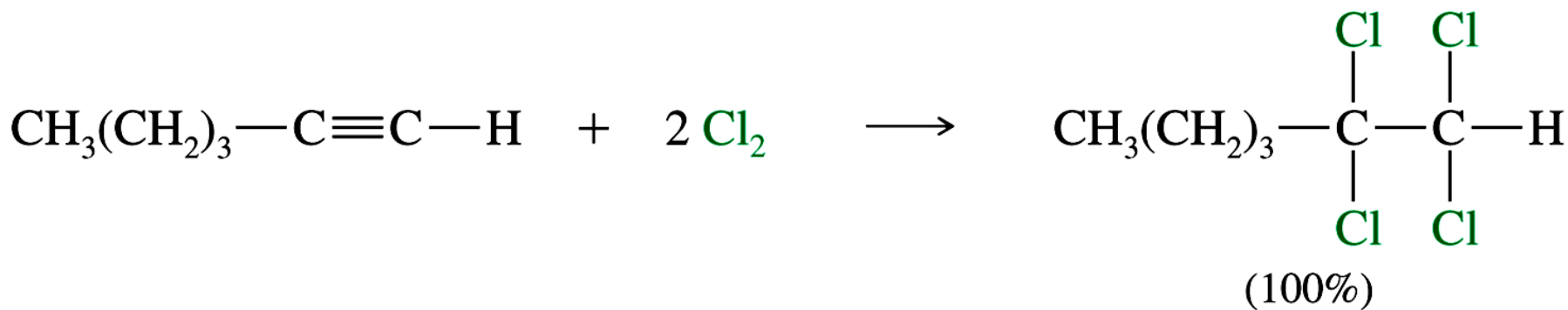
Addycja halogenów do alkinów

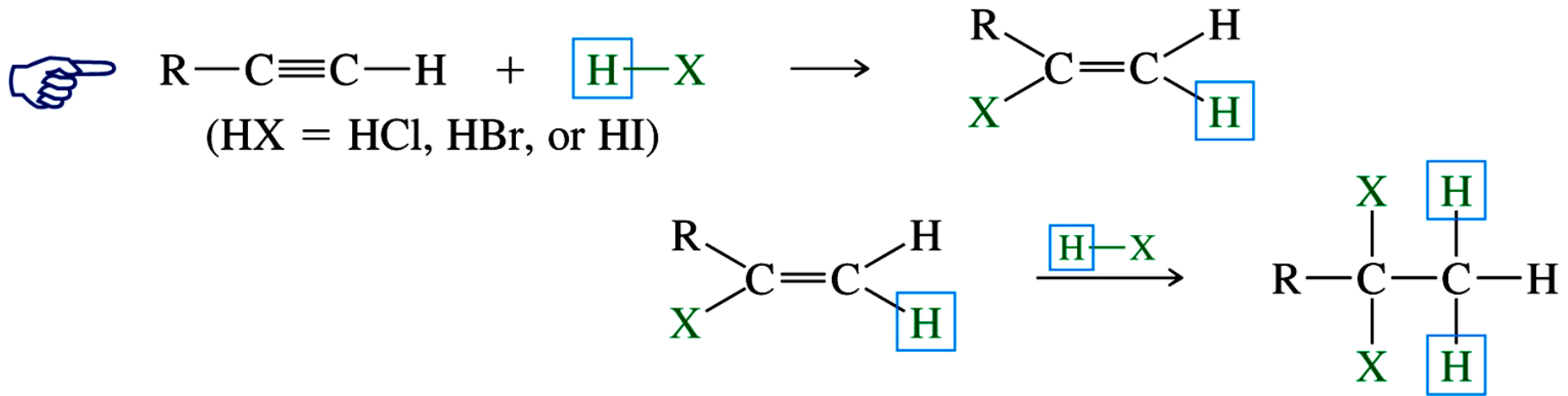
Example

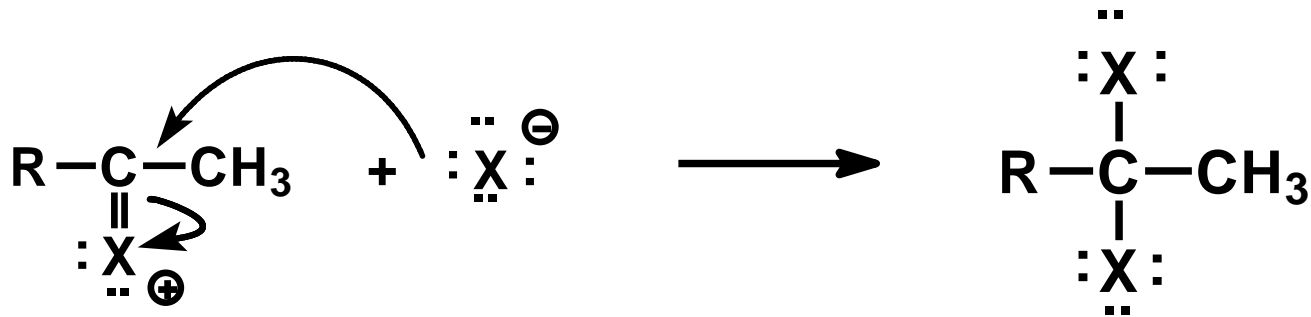
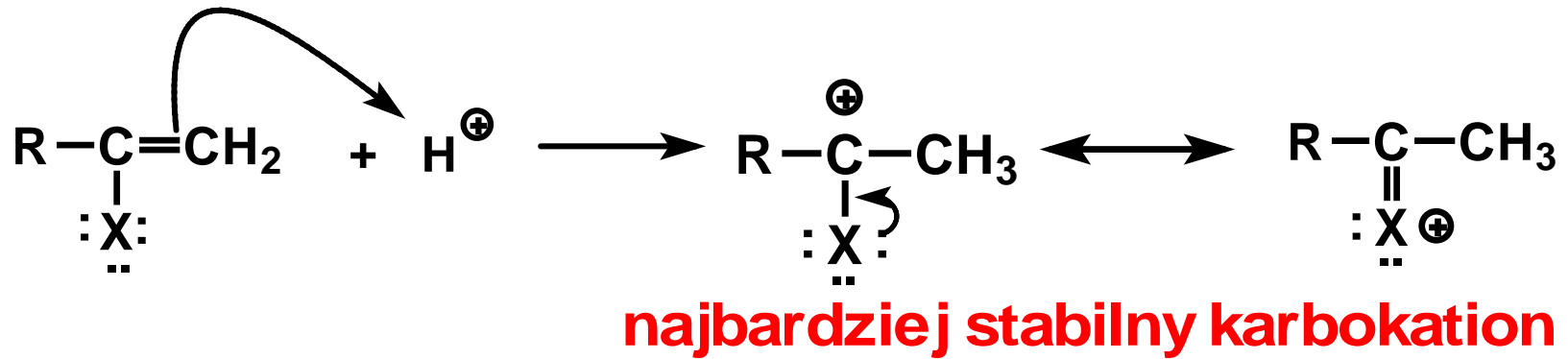
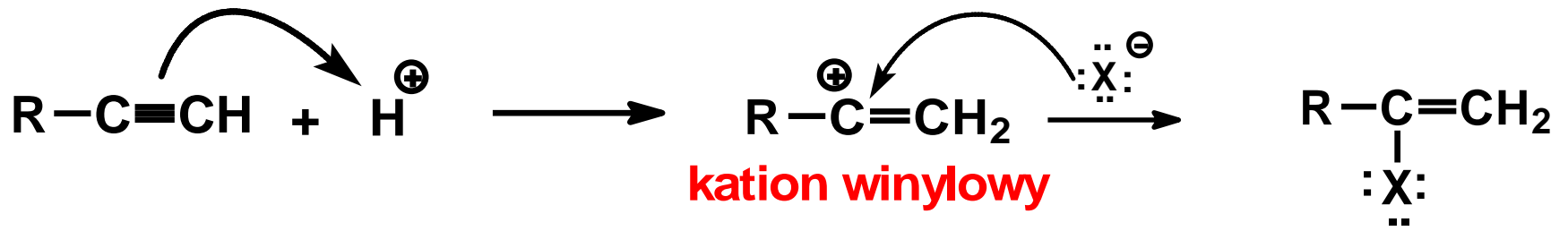
Example

Addycja halogenowodorów do alkinów

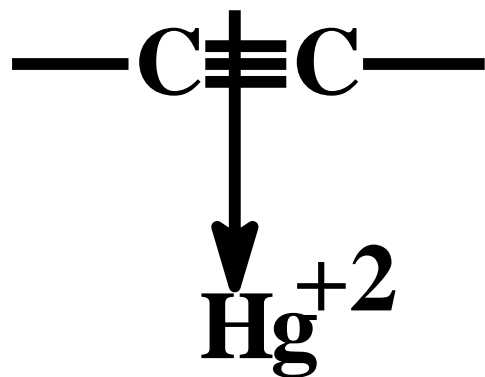

Reakcja elektrofilowej addycji do wiązania potrójnego węgiel - węgiel jest procesem regioselektywnym i przebiega zgodnie z regułą Markownikowa.

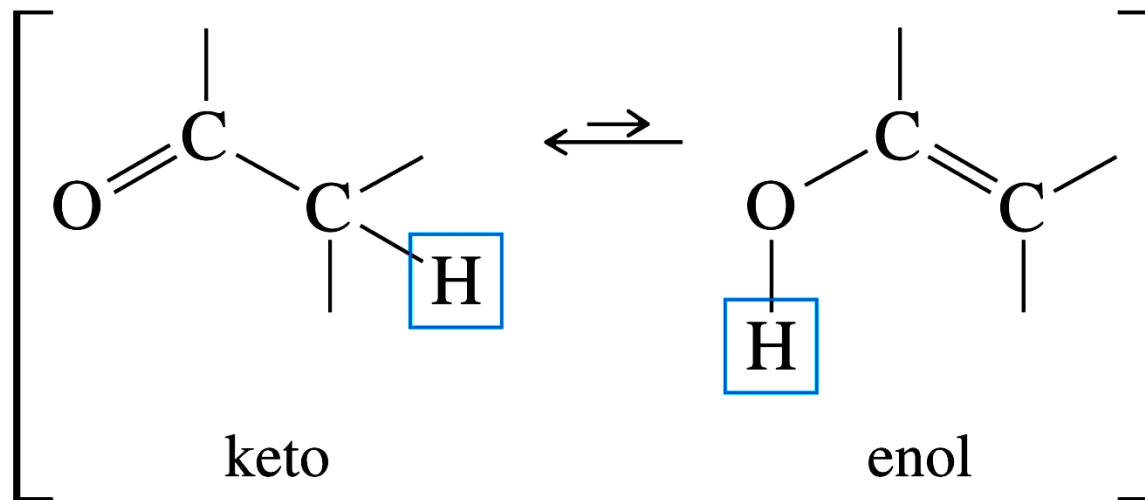
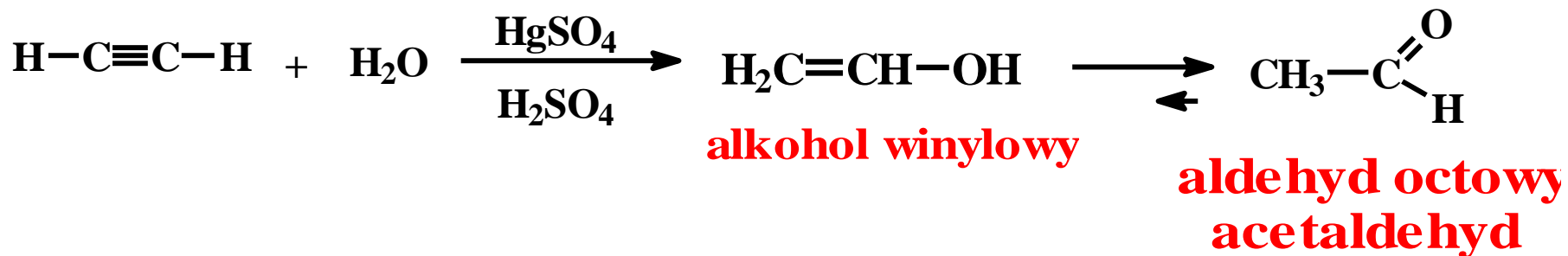
Addycja elektrofilowa do układu alkinowego przebiega trudniej niż do alkenów: (większa gęstość elektronowa) ale w wyniku addycji elektrofila powstaje mniej trwały kation winylowy.

Sole rtęci Hg^{+2} są bardzo dobrym katalizatorem addycji elektrofilowej do alkinów

kompleks π

Addycja wody

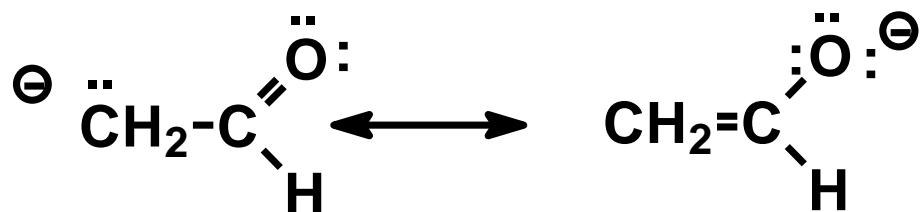

keto-enol tautomerism

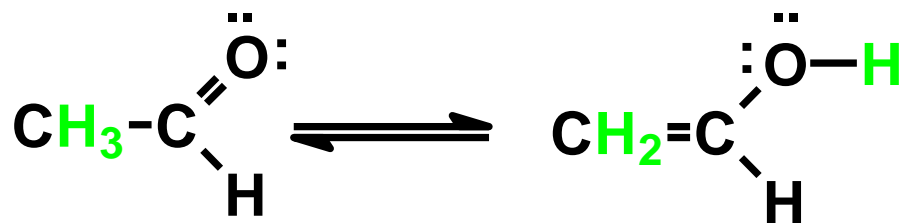
en **znaczy** **C=C** **ol** **znaczy** **OH**

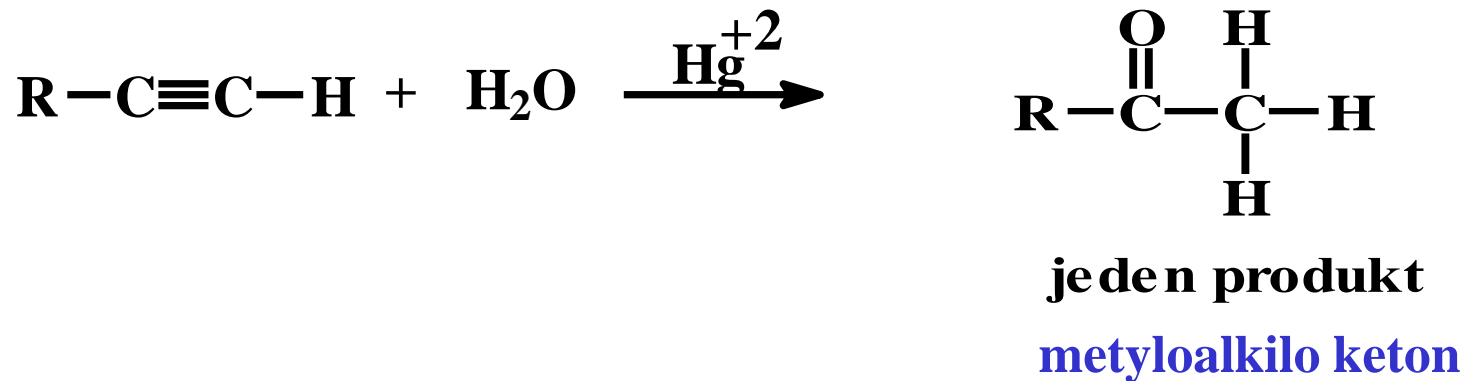
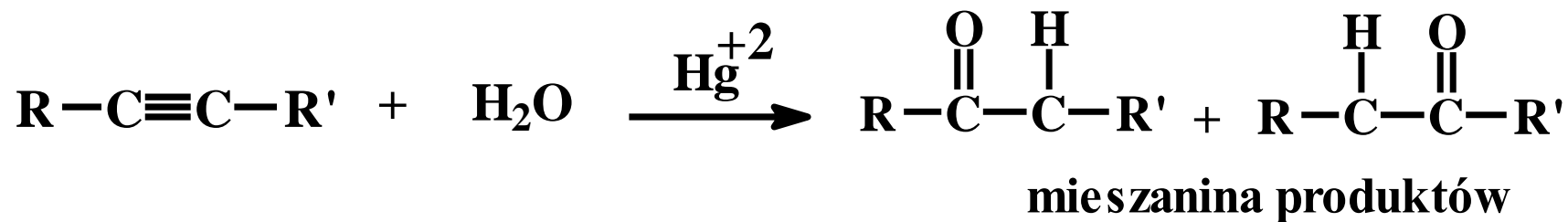
Uwaga na symbole !!!

\longleftrightarrow symbol mezoimerii

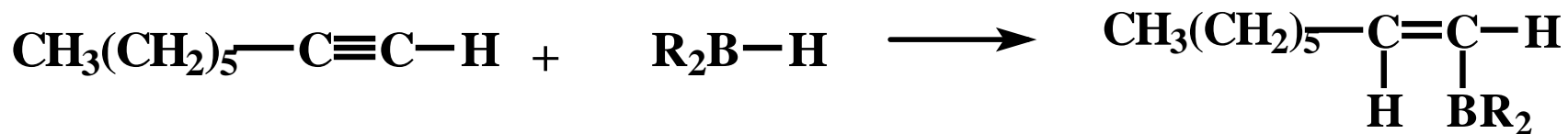

\rightleftharpoons symbol procesów równowagowych np. tautomerii

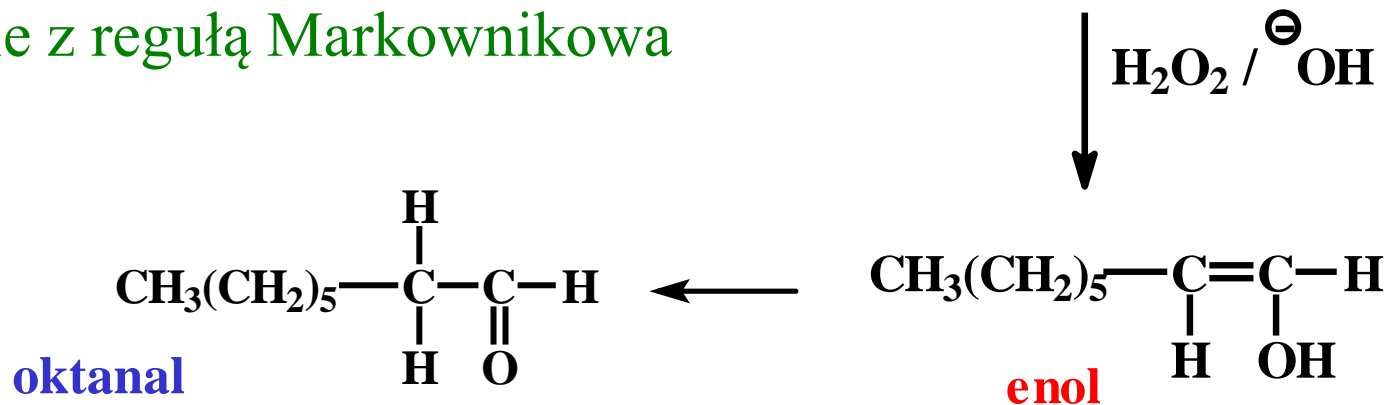

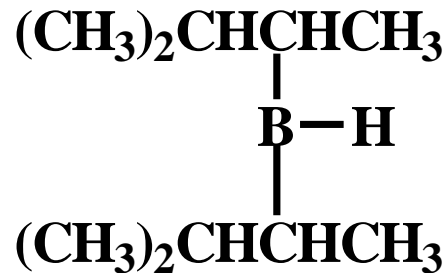
Addycja R_2BH do wiązania potrójnego

Niezgodnie z regułą Markownikowa

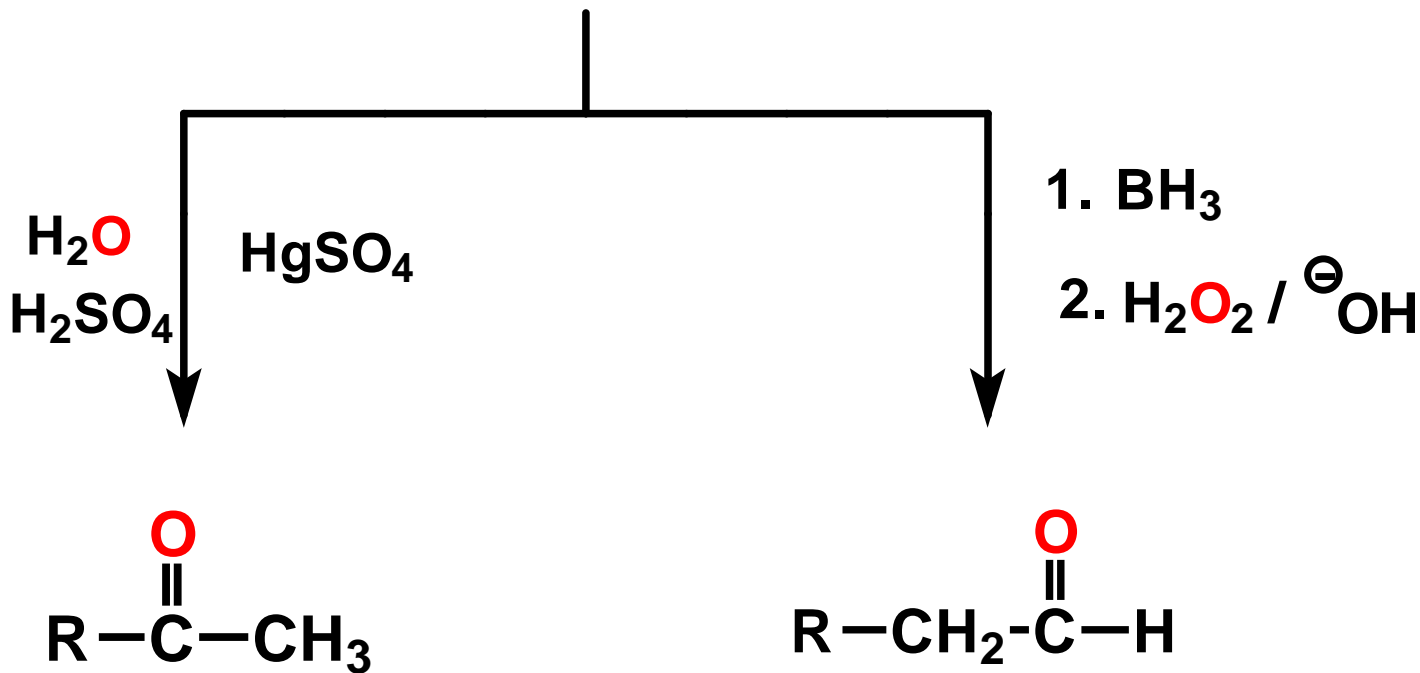

R objętościowy podstawnik

Alkin terminalny

Problem: z nieorganicznych substratów otrzymać *trans*-heks-3-en

